

RZEŻNY (4) ai

rzeż- (3), rzez- (1), [rześ-].

e jasne.

[comp rzeżni(e)jszy.]

sg m N rzeżny, [rzeżniejszy] (4). ◇ [I rzeżniejszym. ◇ f N rzeżnã, rzeżniejszã. ◇ n I rzeżnym. ◇ pl G rzeżnych.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVII w.

Ostry, wyrazisty (4) :

a. *O głosie: przenikliwy, dźwięczny* (4) :

Wyrażenie: »rzeżny głos« = acuta a. clara a. tinnula vox Mącz [szyk 3:1] (4): Głos barzo rzeżny á miąłszy tak w mowie iako y w śpiewaniu człowieka też grubego rozumu znamionuie/ poŃtawy Ńtateczney, ale obyczaiow odmiennych. GlabGad O3v; Acuta vox, Rzeżny głos. Mącz 3a, 55d, 456b.

Szeregi: »brzmiący albo rzeżny« (1): Tinnula vox, Brzmiący álbo rzeżny głos. Mącz 456b.

»głośny a rzeżny« (1): Claritas vocis, Głośny a rzeżny głos. Mącz 55d.

b. [*O smaku: ostry, wyraźny, nie mdły: A w tey chorobie [tj. parchach]/ niech Ńie chory Ńtrzeże od pokármow rześnych [!] y Ńolonych/ iáko od Ńlonin/ Ryb Ńlonych/ KápuŃty kwásney. SienHerb 499a; Niektorzy zá pierwŃzym nádánim cukru/ potrzebuią on Cynámon Ingbierem tłuczonym/ áby tym rzeżnieyŃy był/ á Ńmákowi tym ŃilnieyŃy. SienHerb 527b; Wino miękkiego á Ńlábego Ńmáku iako go rzeżnym vczyńić SienHerb 620a, 527b, E3#v.*]

c. [*O barwie: nasycony, wyrazisty: wlož miaŃto trzech vncij Galláfu/ ieden łot Złotołufku iáŃnego/ co go KryŃztałowym/ álbo oczkowátym zową/ á Ńtąd będzie fárbá rzeżnieyŃza SienHerb 590b.*]

Synonimy: a. brzmiący, głośny, ostry; b. ostry.

Cf [RZEŻNI]